

РЕШЕНИЕ

№ 41

гр. София, 08.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 7-МИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на двадесет и втори януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Николай Джурковски
Членове: Александър Желязков
Емилия Колева

при участието на секретаря Теодора Т. Ставрева
в присъствието на прокурора Л. Ц. Р. К. Ас. С.
като разглежда докладваното от Николай Джурковски Наказателно дело за възобновяване № 20231000601348 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 424 ал.1 вр. чл. 422 ал.1 т.5 от НПК.

Постъпило е молба от Й. Н. Г., с ЕГН *****, от с. Зверино, община Мездра, област Враца за възобновяване на н.о.х.д. № 35/2019 г. по описа на Районен съд-Мездра и на ВНОХД № 142/2023 г. по описа на Окръжен съд-Враца.

В молбата се претендира, че при постановяване на присъдата на МРС и решението на ВОС са допуснати съществени нарушения по чл. 348, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 НПК, което е основание за възобновяване на наказателното дело по чл. 422, ал. 1, т. 5 НПК.

На първо място се сочи, че при постановяване на решението на ВОС и на присъдата на МРС са допуснати съществени процесуални нарушения по чл.305, ал. 4 във вр. чл. 301, ал. 1, т. 1 НПК, тъй като в диспозитива на присъдата не е посочено деянието, което се твърди, че е извършил осъденият. Изтъква се, че тази грешка следва от изначално неправилно и в нарушение на чл. 219, ал. 3, т. 3 НПК повдигнатото обвинение. Заявява се, че в присъдата е посочено, че е признат за виновен за причиняване на средна телесна повреда,

но че това не е описание на „деянието“, тъй като не е посочено самото действие, а именно - твърдението на прокуратурата, че е хванал лявата ръка на пострадалия и я извил зад гърба му. Твърди се, че това представлява нарушение и на разпоредбата на чл. 6, т. 1 от Директива 2012/13/ ЕС от 22.05.2012 г. относно правото на информация в наказателното производство. С оглед на това счита, че в присъдата е следвало да се посочи фактическият състав на деянието, индивидуализирано по време, място и начин на извършване. Претендира, че това е следвало да бъде посочено и в постановлението за повдигане на обвинение, тъй като с това постановление се определят рамките на обвинението и за пръв път на дееца се посочва за извършването на какво престъпление се привлича под отговорност.

Прави се и оплакване, че неизпълнението на задълженията на съдията-докладчик по чл. 249, ал. 1 във вр. чл. 248, ал. 1, т. 3 НПК е довело до това да бъде разгледано в съдебната фаза обвинение, което страда от съществени пороци, и по този начин недостатъкът е пренесен във всеки следващ стадий на съдебното производство. Твърди се също, че задължение на ВОС е било да установи допуснатото нарушение и да върне делото за ново разглеждане на МРС за отстраняването му, но че като не е отстранил посоченото нарушение ВОС сам е допуснал нарушение на процесуалните правила, което е довело до незаконосъобразното протичане на процеса срещу молителя. Изтъква се, че пред въззивния съд защитникът на осъдения е направил искане за отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане, посочвайки като основание за това неправилно повдигнатото обвинение, но че въззивният съд го е оставил без уважение, като се е позовал на ТР № 2/2002 г. на ВКС и като е посочил, че първоначалното обвинение е работно и че то е предназначено да очертае най-общ първоначален предмет на доказване. Молителят счита тези съображения за неоснователни. В тази връзка излага доводи, че правото на обвиняемия, съответно на подсъдимия да разбере за какво престъпление е привлечен като обвиняем и съответно съден е основен елемент от правото на защита и за спазването му съдът следи служебно; че действително ТР 2/2002 г. на ВКС предвижда, че първоначалното постановление не следва да съдържа в пълнота всички данни, които следва да съдържа обвинителния акт, но че същевременно в това ТР е записано, че обвинението следва да е очертано с всички обективни и субективни признаци, а начинът на извършване на деянието, т.е. описанието на извършеното е обективен признак

на престъплението.

Молителят определя като незаконосъобразни изводите на въззивния съд относно заявените от защитника на осъдения нарушения на чл. 283 и чл. 284 НПК, допуснати при постановяване на присъдата на МРС, а именно - че при приключване на производството по делото първоинстанционният съд не е приобщил протоколите за разпознаване на лица, приложени към делото, а в мотивите към присъдата си се позовавал на тези протоколи. Моли да бъде прието, че приобщаването на тези доказателства се извършва като в протоколното определение същите се впишат с точно обозначение и наименование, защото само чрез изчерпателно отбелязване на отделните доказателствени източници и предявяването им на страните може да се извърши включването им в доказателствения материал, а не чрез едно общо лаконично обобщение „съдът прочита събраните до момента писмени доказателства“. Сочи, че по този начин съдът не е събрал съдържащите се в тях доказателства, но въпреки това, макар и лаконично, се е позовавал на извършеното разпознаване и на други документи, събрани на д.п. Претендира, че позоваването на доказателства, които не са били приобщени в доказателствения материал по делото по надлежния процесуален ред, е съществено процесуално нарушение и е основание за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане. Твърди, че в случая е накърнен принципът на непосредствеността, в съгласие с който съдът при решаване на делото може да се позовава само на доказателствени материали, които лично е събрал и проверил, и по изключение на такива, събрани от други органи в случаите, предвидени в НПК.

Прави се и оплакване, че в мотивите към решението липсва собствен анализ на доказателствените материали, събрани по делото, което е наложително поради задълженията на второинстанционния съд като съд по фактите. Моли да бъде прието, че решението на ВОС не отговаря на процесуалните изисквания за неговото съдържание, очертани в чл. 339, ал. 2 НПК, защото на възраженията на защитника е отговорено непълно и формално, без да се подложат на цялостна преоценка доказателствените материали от първоинстанционното производство. В тази връзка молителят счита мотивите за непълни и неясни и че те са толкова формални и незадълбочени, че не дават възможност да бъде разбрано какво е възприел

съда и по какъв начин е формирано вътрешното му убеждение по отношение на това дали е било извършено деяние по чл. 129, ал. 1 или по чл. 132, ал. 2 във вр. ал. 1, т. 2 НК. Изтъква, че при наличие на противоречиви доказателства за определени обстоятелства съдът не е изложил в мотивите си убедителни съображения защо приема едни от тях за достоверни, а други отхвърля като недостоверни. Претендира, че не са взети предвид и не са обсъдени противоречията в показанията на разпитаните свидетели, като със схематични и декларативни изявления е било прието, че осъденият е извършил деянието, за което е обвинен. Също така сочи, че при наличие на противоречия задължение на съответният съд е да изчисти тези противоречия със средствата на НПК, а именно - очни ставки, разпити на други свидетели, следствен експеримент, както и събирането на писмени и веществени доказателства в тези случаи, което не е било извършено нито от МРС, нито пък във въззивното производство ВОС е отстранил този недостатък.

По така изложените съображения осъденият моли да бъде отменена постановената по н.о.х.д. № 35/2019 г. по описа на Мездренския районен съд присъда № 3/23.03.2021 г., потвърдена с решение № 129/26.06.2023 г. на Врачанския окръжен съд, постановено по в.н.о.х.д. № 142/2023 г., и делото да бъде върнато за ново разглеждане или на прокурора, или от друг състав на районния съд, или от друг състав на въззивния съд.

Ако бъде прието, че е извършил деянието, за което му е повдигнато обвинение, и че не са допуснати твърдените процесуални нарушения, представляващи основание за отмяна на присъдата и решението, алтернативно моли да бъде изменена присъдата, като се приеме, че са налице изключителни смекчаващи обстоятелства, като и че най-лекото, предвидено в закона наказание е несъразмерно тежко, поради което и на основание чл. 55, ал. 1, т. 1 НК да се намали наказанието на 6 месеца лишаване от свобода. В тази насока моли да се вземе предвид не само отчетените от съдилищата смекчаващи отговорността обстоятелства, а и голямата необоснована продължителност на разглеждането на делото, при което само изготвянето на мотивите е продължило повече от година и половина при срок от два месеца.

В съдебното заседание пред апелативния съд защитникът на осъдения Й. Г. - адвокат П. П. - поддържа изцяло искането за възобновяване на наказателното производство по изложените в него доводи и съображения.

Счита, че при разглеждане на делото и постановяване на съдебните актове от РС-Мездра и от ОС-Враца са допуснати съществени процесуални нарушения по чл. 348, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от НПК, което е основание за възобновяване на наказателното дело по силата на чл. 422, ал. 1, т. 5 НПК.

Относно претенцията за допуснати процесуални нарушения защитникът счита, че и РС-Мездра, а впоследствие и ОС- Враца, който е потвърдил присъдата на РС-Мездра, са допуснали съществени нарушения по чл. 305, ал. 4 във вр. чл. 301, ал. 1, т. 1 НПК, тъй като в диспозитива на присъдата не е посочено деянието, за което е осъден подзащитния му, а само престъплението, което е причиняване на средна телесна повреда. В тази връзка сочи, че съгласно чл. 9, ал. 1 НК деянието е действието или бездействието, с което лицето е извършило съответното престъпление.

Досежно претенцията за допуснати нарушения на материалния закон защитникът счита, че извършеното от доверителя му следва да бъде квалифицирано като престъпление по чл. 132 НК, а не по чл. 129 НК. Моли ако бъдат възприети съображенията му в тази насока да се приеме, че към настоящия момент е изтекъл предвиденият в чл. 81 ал. 3 във вр. ал 1 от НК давностен срок, тъй като деянието, за което е повдигнато обвинение на доверителя му, е било извършено на 02.09.2017 г.

На последно място защитникът заявява становище, ако не бъдат възприети горните му съображения, то да бъде прието за основателно оплакването, че наложеното на осъдения наказание е несъразмерно тежко предвид необоснованата продължителност на наказателния процес. В тази насока моли да се отчете обстоятелството, че само изготвянето на мотивите на присъдата от РС-Мездра е продължило повече от 1 година и 6 месеца. С оглед на това формулира искане апелативният съд да приеме, че алтернативно са налице основанията по чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК и да намали наказанието под минималния размер, предвиден в закона.

В съдебно заседание пред настоящата инстанция прокурорът от САП намира искането за възобновяване за неоснователно и моли същото да бъде оставено без уважение. Участващият прокурор счита, че и първият съд, и въззивният такъв са извършили всестранен и обективен анализ на доказателствата по делото, като са били събрани всички възможни такива. Освен това не намира наличие на допуснати процесуални нарушения, които

да ограничават правата на осъдения, като същевременно счита наложеното наказание за справедливо.

В последната си дума пред настоящата инстанция осъденият Й. Н. Г. заявява, че е невинен и моли да се уважи молбата за възобновяване на делото.

Апелативен съд - София, след като прецени данните по делото и като ги обсъди във връзка с постъпилото искане за възобновяване, както и с изразените становища от страните, намери следното:

Искането за възобновяване е процесуално допустимо. Предмет на искането е съдебен акт /съдебни актове/ от категорията на визираните в чл. 419 от НПК и чл. 422, ал. 1, т. 5 от НПК. Постановената по отношение на Й. Н. Г. първоинстанционна присъда е влязла в сила след въззивна проверка, като въззивното решение не е било проверявано по касационен ред. Искането е направено в законоустановения срок по чл. 421, ал. 3 от НПК.

С първоинстанционния съдебен акт – присъда № 260003 от 23.03.2021 г., постановена от Районен съд - Мездра по НОХД № 35/2019 г. по описа на същия съд, Й. Н. Г. е признат за виновен в това, че на 02.09.2017 г. в дискотека „Роял“ в гр. Мездра е причинил средна телесна повреда на Б. П. Т. от гр.София, изразяваща се в счупване на лявата раменна /мишнична/ кост в далечната трета, довело до трайно затруднение движенията на горен ляв крайник, поради което и на основание чл. 129 ал.1 вр. чл. 54 от НК му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от две години, изпълнението на което на основание чл. 66 ал. 1 от НК е отложено за изпитателен срок от 3 години считано от датата на влизане в сила на присъдата. С присъдата е постановено приложеният като веществено доказателство 1 броя DVD да остане по делото след влизане в сила на присъдата. Освен това с присъдата Й. Н. Г. е осъден да заплати направените по делото разноси – по сметка на РС-Мездра в размер на 380 лв. и по сметка на РП-Враца в размер на 161.42 лв., както и да заплати на Б. П. Т. сумата 2 300 лв., представляваща разноси за адвокатско възнаграждение.

Така постановената присъда е била обжалвана от защитника на подсъдимия Й. Н. Г. /понастоящем осъден/ адвокат В. Х., както и от самия Й. Н. Г. пред Окръжен съд-Враца, който със свое решение № 129 от 26.06.2023 г. по ВНОХД № 142/2023 г. по описа на съда е потвърдил изцяло първоинстанционния съдебен акт /присъда № 260003 от 23.03.2021 г.,

постановена от Районен съд - Мездра по НОХД № 35/2019 г. по описа на същия съд/ и съответно е осъдил Й. Н. Г. да заплати на Б. П. Т. направените пред въззивната инстанция разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 1 500 лв.

Доколкото проверката по приложението на материалния закон предполага извършването на преценка дали са допуснати претендираните в искането за възобновяване съществени процесуални нарушения, включително и такива относно надлежното установяване на релевантните факти, на първо място ще бъдат обсъдени доводите за наличието на основание за възобновяване по чл. 422, ал. 1, т. 5 във вр. с чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК.

Досъдебното производство и производството пред двете редовни съдебни инстанции са проведени в съответствие с изискванията на процесуалния закон, без да са допуснати каквито и да било нарушения, а още по-малко съществени нарушения от категорията на посочените в чл. 348, ал. 3 НПК, които да са довели до ограничаване правата на осъдения.

Оплакването за съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване на правото на защита на осъдения, се обосновава най-напред с непълнота в диспозитива на присъдата, изразяваща се в непосочване на деянието, което се твърди, че е извършил осъденият, като се претендира, че по този начин са допуснати нарушения по чл. 305, ал. 4 във вр. чл. 301, ал. 1, т. 1 НПК.

Присъдата на Районен съд Мездра, представляваща единство от мотиви и диспозитивна част, отговаря на изискванията на чл. 305 от НПК и обективира недвусмислено и категорично позицията на този съд относно инкриминираното престъпление с индивидуализиращите го фактически обективни признаци /време, място, изпълнително деяние/ и съответните субективни измерения в съзнанието на автора на посегателството; доказателствата, подкрепящи очертаната фактическа обстановка; и приложимия наказателен закон. Т.е., първоинстанционният съд се е съобразил с изискванията на чл. 305, ал. 4 вр. чл. 301, ал. 1, т. 1 от НПК и е формулирал недвусмислено своята позиция и в диспозитива на присъдата по отношение на счетеното за виновно осъществено деяние и правната квалификация на престъпносъставомерното посегателство. Известно е, че присъдата представлява единство между диспозитив и мотиви и обективира

фактическите и юридически съображения на съда за извършеното деяние и неговия автор, престъпната съставомерност и правната му квалификация. Когато тя /присъдата/ изчерпателно обхваща и описва фактическите и юридически рамки на престъплението чрез текстово и цифрово изражение, на каквито обстоятелства сочи постановената от районния съд в настоящия казус, същата отговаря на законовите изисквания.

В действителност в диспозитива на присъдата не са описани конкретните телодвижения, изпълващи действието, чрез което е осъществено изпълнителното деяние, но пък достатъчно ясно е обозначено, че Й. Г. е признат за виновен за деяние „причиняване на средна телесна повреда“ на Б. П. Т., извършено на 02.09.2017 г., поради което не са налице никакви съмнения относно волята на решаващия орган, обективизирана в присъдата.

Във връзка с гореизложеното следва да се добави, че коректният прочит на разпоредбата на чл. 305 ал.4 от НПК сочи, че в диспозитива се излага решението на съда по въпросите, посочени в чл. 301 от НПК, което отнесено към въпросите по т.1 от ал.1 на този член означава, че в тази част на присъдата следва само да се обозначи има ли извършено деяние и ако има извършено такова то да се посочи. Същевременно цитираната разпоредба не поставя изискване за цялостно описание в диспозитива на всички обективни и субективни елементи на деянието и в частност на изпълнителното деяние /външно проявените фактически признаци на деянието/. Следователно в самия процесуален закон не е заложено и предвидено диспозитивът да съдържа всички детайли относно елементите на престъпния състав, тъй като тогава би се заличила нормативно установената разлика между отделните части на присъдата.

Оплакването за непълнота в диспозитива на присъдата на районния съд, изразяваща се в непосочване на деянието, е пренесено и спрямо съдържанието на акта от ДП по привличане към наказателна отговорност на осъдения – постановлението за привличане на обвиняем, за което също се претендира, че не съдържа необходимата информация относно фактическия състав на деянието, индивидуализирано по време, място и начин на извършване. Съгласно мотивите на т.4.1 от ТР № 2 от 07.10.2002 г. по Н. Д. № 2/2002 г., ОСНК на ВКС, за да се конкретизира престъпното деяние в постановлението за привличане, е напълно достатъчно в същото да се посочи

времето и мястото на извършването му, както и неговите фактически обективни и субективни признаци. В случая това без съмнение е сторено, след като постановлението за привличане на обвиняем съдържа всички тези задължителни реквизити. В частност в него надлежно е посочено деянието, за което лицето се привлича, а именно – за причиняване на средна телесна повреда на Б. П. Т., като е описано и в какво точно се изразява това увреждане, както и времето и мястото на извършването му – на 02.09.2017 г. в гр. Мездра. Относно претенцията, че в постановлението за привличане следва да е описан и начина на извършване на деянието, но че в случая такова описание липсва, следва да се подчертае, че съгласно т.4.2. от мотивите на ТР № 2/2002 г. на ОСНК на ВКС непосочването в обстоятелствената част на ОА на начина на извършване на деянието съставлява основание за връщане на делото в предходната процесуална фаза, само ако става въпрос за елемент на престъпния състав. В настоящия казус начинът на извършване на деянието без съмнение не е елемент на инкриминирания престъпен състав, поради което и по аргумент на по-силното основание след като не е задължително този факт да бъде отразен в ОА, то не е задължително същият да бъде описан и в постановлението за привличане.

С оглед на така изложеното относно обсъжданото оплакване се налага извода, че осъденият без съмнение е имал възможност още във фазата на ДП ясно и точно да разбере за осъществяването на какво престъпление е бил обвинен, както и за какво престъпление е бил признат за виновен в съдебната фаза, поради което и в двете фази на процеса правото му на защита не е било ограничено и нарушено в този аспект. Поради това е неоснователно оплакването за допуснати нарушения на чл. 219 ал.3 т.3 и на чл. 305, ал. 4 във вр. чл. 301 ал.1 т.1 от НПК.

Липсата на нарушение на чл. 219 ал.3 т.3 от НПК досежно съдържанието акта, с който е било извършено привличането на обвиняем, не е обосновавала необходимост от намеса на първоинстанционния съд по реда на чл. 249 ал.2 вр. ал.1 вр. чл. 248 ал.1 т.3 от НПК, поради което неоснователно е и възражението за неизпълнение от страна на районния съд на правомощия и задължения, основани на тези разпоредби – за прекратяване на съдебното производство и за връщане на делото на прокурора за отстраняване на СПН. А липсата на допуснато нарушение на чл. 305, ал. 4 във вр. чл. 301 ал.1 т.1 от НПК от страна на първостепенния съд не е обусловило необходимост от

намеса на въззивния съд за отстраняването на същото. Поради това неоснователно е и възражението, че като не е отстранил въпросното нарушение, въззивният съд на свой ред сам е допуснал нарушение на процесуалните правила, довело до незаконосъобразното протичане на процеса срещу осъдения.

Лишено от основание е и оплакването, че са незаконосъобразни изводите на въззивния съд относно заявените от защитника на осъдения нарушения на чл. 283 и чл. 284 НПК, допуснати от районния съд при постановяване на присъдата, а именно - че първоинстанционният съд не е приобщил протоколите за разпознаване на лица, приложени към делото, а в мотивите към присъдата се е позовал на тези протоколи. Във връзка с това оплакване се претендира, че приобщаването на тези доказателства се извършва като в протоколното определение същите се впишат с точно обозначение и наименование, защото само чрез изчерпателно отбелязване на отделните доказателствени източници и предявяването им на страните може да се извърши включването им в доказателствения материал, но че в случая това не е било сторено.

От протокола от проведеното на 23.03.2021 г. съдебно заседание /л. 379 от първоинст. дело/ е видно, че районният съд на основание чл. 283 от НПК е прочел събраните на ДП писмени доказателства, имащи значение за изясняване на обстоятелствата по делото, без конкретно да ги изброява и описва. Но фактът, че всички писмени доказателства, събрани в досъдебното производство, не са поименно изброени при прочитането им по реда на чл. 283 НПК, не означава, че те не са приобщени към делото. В тази връзка от съществено значение за извода, че обобщено прочетените писмени доказателства са законосъобразно приобщени, се явяват и обстоятелствата, че защитникът и подсъдимият не са ги оспорили и не са заявили, че не са запознати с тях, като от тези страни не е искано и допълване на съдебния протокол по реда на чл. 312 НПК за конкретизирането им. В този смисъл са решение № 404 от 22.10.2009 г. по Н. Д. № 410/2009 Г., II Н.О. на ВКС, решение № 494 от 16.01.2015 г. по Н. Д. № 1575/2014 г., II Н. О. на ВКС, решение № 524 от 13.01.2009 г. по Н. Д. № 572/2008 Г., III Н. О. на ВКС. С оглед на това апелативният съд намира, че визираните в оплакването протоколи за разпознаване на лица следва да се считат за прочетени. Затова

редовните съдебни състави без основание са упрекнати, че са формирали вътрешното си убеждение въз основа на писмени доказателствени материали, които не са приобщени по предвидения в НПК ред.

Неоснователно е и оплакването, че в мотивите на въззивното решение липсва собствен анализ на събраните по делото доказателствени материали и че то не отговаря на процесуалните изисквания за неговото съдържание, очертани в чл. 339, ал. 2 НПК, поради това, че на възраженията на защитника е отговорено непълно и формално, без да се подложат на цялостна преоценка доказателствените материали.

Въззивната инстанция не е допуснала съществено нарушение на процесуалните правила, регламентиращи доказателствената й дейност и оценката на доказателствата. Окръжният съд е обсъдил в решението си както обвинителните, така и оправдателните доказателства и е изложил конкретни мотиви кои от тях кредитира и кои не, поради което не може да бъде упрекнат в нарушение на процесуалните норми, регламентиращи тази дейност - чл. 14, чл. 107 и чл. 339, ал. 2 от НПК. Решението съдържа надлежна мотивировка за доказателствените източници, въз основа на които са изведени фактите, като апелативният съд не намира процесуални нарушения в начина, по който въззивната инстанция е формирала убеждението си за установеност на фактите, включени в обстоятелствената част на обвинението. Противоречията в данните от доказателствените материали са били обсъдени и ясно е посочено на кои от тях се основават заключенията относно фактите и обстоятелствата, включени в предмета на доказване. Следователно, вътрешното убеждение на въззивната инстанция не се основава на произволно възприети фактически положения, а на пълноценен анализ на доказателствата. В тази насока изводите й са подкрепени изцяло от събраните доказателства. Освен това въззивното решение е изготвено при спазване на процесуалните изисквания по чл. 339, ал. 2 от НПК и съдържа отговори на всички въведени доводи в подкрепа на въззивната жалба /отделен е въпросът за правилността на отговорите на въззивния съд по възраженията за неправилно приложение на материалния закон, като това ще бъде обсъдено по-долу в изложението/.

В обобщение САС приема, че правно релевантните факти са изведени от редовните съдебни инстанции по надлежен ред и с годни доказателствени

средства; че липсва неоснователен отказ за събиране на доказателства, като и районният, и окръжният съд са изпълнили задължението си да обсъдят наличните противоречия в събрания доказателствен материал и да дадат отговор на направените от страните възражения в тази насока; както и че няма игнорирани или превратно ценени доказателства, поради което не е налице основание за възобновяване по чл. 422, ал. 1, т. 5 вр. чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК и за връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на окръжния съд.

В искането се претендира и наличието на основание за възобновяване по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК - нарушение на материалния закон. Това оплакване се поддържа в съдебното заседание пред апелативния съд и се мотивира с неправилна квалификация на установените по делото факти и с твърдения, че извършеното от осъдения деяние не следва да бъде квалифицирано като престъпление по чл. 129, ал. 1 от НК. В конкретния случай доводи, че деянието осъществява друг по-лек престъпен състав - по чл. 132 или по чл. 133 от НК - с произтичащите от това последици, са релевирани още при разглеждане на делото в първата инстанция и като оплакване пред въззивната инстанция, като и двете редовни инстанции са отказали да ги уважат. Срещу съображенията на въззивния съд в тази насока в искането за възобновяване на практика не се съдържат конкретни оплаквания, но пък се изразява недоволство, че мотивите на решението са непълни и неясни, формални и незадълбочени и че не дават възможност да се разбере какво е възприел съда и по какъв начин е формирано вътрешното му убеждение по отношение на квалификацията на деянието и в частност дали е било извършено деяние по чл. 129, ал. 1 или по чл. 132, ал. 2 във вр. ал. 1, т. 2 НК.

В това производство апелативният съд не може да установява нови фактически положения, поради което следи за точното приложение на закона в рамките на приетите от предходните съдилища фактически констатации, които в настоящия случай изцяло съвпадат с описаните в обстоятелствената част на обвинителния акт, макар делото да не е разгледано по реда на глава двадесет и седма от НПК с признаване на фактите от подсъдимия.

Така, съгласно установените по делото факти, които напълно съответстват на инкриминираните в ОА, свидетелката К. Ц. блъснала силно с

ръце свидетеля Б. Т. в областта на гърдите, при което той загубил равновесие и седнал на едно от стъпалата на дансинга, подпирайки се на горното такова, след което докато се изправял, Й. Г. „дошъл зад гърба му, хванал с дясната си ръка китката на неговата лява ръка, извивайки я зад гърба му, а с другата – в областта на лакътя“, като Т. усетил натиск в този участък и изпитал силна болка над лакътя, а когато издърпал ръката си, тя увиснала надолу. Въз основа на приетата СМЕ е установено също, че в резултат на описаното поведение на Й. Г. спрямо пострадалия Т. последният е получил закрито счупване на лявата раменна /мишнична/ кост в далечната трета, довело до трайно затруднение движенията на горен ляв крайник, като механизмът на счупването е индиректен и същото е получено чрез усукване на мишничната кост.

При тези фактически констатации съдилищата от редовните инстанции грешно са приложили материалния закон, тъй като неправилно са квалифицирали деянието като умишлено причинена средна телесна повреда, извършена при форма на вината пряк умисъл. Правният им извод в тази насока е направен в резултат на неправилна преценка на цялостното поведение на осъдения и на конкретните телодвижения, респ. действия, в които то се е обективирало по време на деянието.

Инкриминираната в ОА и възприета от предходните съдилища изпълнителска дейност на Й. Г. на практика се свежда единствено до това, че е дошъл зад гърба на пострадалия Т., хванал с дясната си ръка китката на неговата лява ръка, извивайки я зад гърба му, а с другата – в областта на лакътя. Използвайки в случая пунктационния знак „тире“ при описанието на последното телодвижение на дееца, прокурорът очевидно е поставил в затруднение съдилищата от редовните инстанции при изясняването на същността на това телодвижение, доколкото и районният, и окръжният съд са се въздържали от заемането на конкретно становище по въпроса в какво точно се изразява частта от действието, за описанието на което е използвано „тире“ – дали се изразява в хващане на лявата ръка на пострадалия в областта на лакътя или в извиване на тази ръка в областта на лакътя. Затова при описанието на възприетата фактическа обстановка относно конкретния механизъм на деянието и двете съдилища са си послужили изцяло с използваните от прокурора в ОА изразни средства, като буквално са пресъздали /преписали/ тази част от прокурорския акт. Съгласно правилата за употребата на тире като пунктационен знак в българския език същото се

използва като такъв знак, когато има пропуснати части на изречението, които трябва да се означат, като то замества пропуснатата, но подразбиращата се от контекста част на изречението. Отнесено към настоящия казус, това правило означава, че в случая използваният пунктуационен знак „тире“ замества предходно употребеното сказуемо „хванал“, а не деепричастието „извивайки“. С оглед на това използваните от прокурора в ОА лексикални и граматически средства за изразяване описаното от него външно физическо проявление на поведението на Г., което впоследствие безрезервно е възприето и от редовните съдебни инстанции, недвусмислено сочат, че инкриминираното действие като система от телодвижения в случая включва и се изчерпва с приближаването на дееца зад гърба на пострадалия, хващане с дясната ръка на дееца китката на лявата ръка на пострадалия и извиване на същата зад гърба му; и на последно място – хващане с лявата ръка на дееца на лявата ръка на пострадалия в областта на лакътя. Като на практика в ОА няма инкриминирани твърдения деецът да е извършвал телодвижение /действие/ по натискане или притискане на ръката на пострадалия в областта на лакътя и още повече да е направил това със значителна сила /силно/.

Процесуален постулат е, че правната квалификация на конкретното престъпно поведение се основава върху надлежно инкриминираните на подсъдимия факти в обстоятелствената част на обвинителния акт, поради което преценката за правната квалификация на деянието винаги следва да се основава именно на тези факти.

Инкриминираните в случая външни физически прояви на деянието на Й. Г., преценени съобразно горното правило и съотнесени към настъпилия вследствие на тях съставомерен резултат (закрито счупване на лявата раменна /мишнична/ кост на пострадалия в далечната трета, довело до трайно затруднение движенията на горния му ляв крайник) и към факта, че Г. не е обективирал никакво друго поведение спрямо пострадалия, не могат да обосноват еднозначен и категоричен извод за наличието на умишъл у дееца за причиняване на настъпилата в резултат на неговите действия средна телесна повреда.

В действителност инкриминираните и установени по делото факти сочат за съзнавана от осъдения и целенасочена негова интервенция спрямо лявата ръка на пострадалия, изразяваща се в хващане с дясната ръка на дееца

китката на лявата ръка на пострадалия и извиване на същата зад гърба му и хващане с лявата ръка на дееца на лявата ръка на пострадалия в областта на лакътя. Но доколкото инкриминираното поведение на осъдения на практика е ограничено само до тези фактически рамки, то преценката за субективното му отношение към настъпилия вредоносен резултат следва да бъде направена въз основа само на тези факти, а не и въз основа на други допълнителни, невключени в обстоятелствената част на обвинението, както неправилно са подхождали районният и окръжният съд. В случая, за да обоснове изводи си, че деянието е извършено умишлено, районният съд се е позовал на обстоятелствата, че деецът е въздействал с голяма сила върху ръката на пострадалия, използвайки придобит в резултат на специално обучение начин за преодоляване на съпротива. От своя страна, за да потвърди този извод за формата на вината, окръжният съд се е основал на фактите относно способа на извършването - прилагане на т.нар. захват „ключ“, изразяващ се в извиване на ръката на пострадалия и оказване на натиск върху същата; относно продължителното задържане на пострадалия в този захват; - както и относно използвана сила върху горния ляв крайник и интензитета на така упражнената сила. Коректният прочит на обвинителния акт сочи обаче, че факти относно така изброените обстоятелства, на които са се позовавали районният и окръжният съд, за да приемат наличието на умишлена вина, не се съдържат нито в обстоятелствената част на ОА, нито в обстоятелствената част на обвинението, поради което въз основа на тях е недопустимо да бъдат правени преценки, обосноваващи наказателната отговорност на дееца. В тази връзка следва да се подчертае, че никъде в обвинителния акт не се твърди деецът да е прилагал спрямо пострадалия т.нар. захват „ключ“, изразяващ се в извиване на ръката на пострадалия и оказване на натиск върху същата. Не се твърди и задържането на пострадалия в този захват да е било продължително. Не се твърди да е използвана и сила върху горния ляв крайник, нито пък интензитетът на така упражнената сила да е бил значителен. Вината като субективен елемент от състава на престъплението се извлича от поведението на дееца, а не от собствената му или на пострадалия субективна преценка за деянието и за резултата от същото. И тъй като вината представлява конкретно психическо състояние на дееца, отразяващо неговото субективно отношение както към обществената оценка на деянието /общественоопасния му характер/, така и към неговия резултат /общественоопасните му последици/,

при решаването на въпроса за съдържанието на вината при престъпните деяния против здравето съдът е длъжен да изхожда от комплексната оценка на всички обстоятелства за извършеното престъпление, като отчете предшестващото поведение на дееца и пострадалия, техните взаимоотношения, използваните способи и средства за причиняване на уврежданията, продължителността и силата на упражненото физическо въздействие, неговата насоченост и медико-биологичните особености на причиненото на пострадалия нараняване. В случая деецът и пострадалият не са имали предшестващи взаимоотношения и поведение един спрямо друг; използваният способ е ограничен до интервенция спрямо лявата ръка на пострадалия, обхващаща еднократен краткотраен акт на хващане с дясната ръка на дееца китката на лявата ръка на пострадалия и извиване на същата зад гърба му и хващане с лявата ръка на дееца на лявата ръка на пострадалия в областта на лакътя; медико-биологичните особености на причиненото на пострадалия нараняване сочат, че механизмът на счупването е индиректен. При съобразяване на всички тези фактори и обстоятелства в рамките на инкриминираните такива, като се отчете мотивът за извършване на деянието /да се парира евентуална агресия на пострадалия спрямо приятелката на дееца - св. К. Ц., предвид прежде възникналото между тях спречкване и избутването на пострадалия с ръце от св. Ц./ и липсата на данни за очевидна физическа неравнопоставеност между извършителя и пострадалия в значителна полза за първия се налага извода, че в случая осъденият Г. не е предвиждал причиняването на увреждането на пострадалия, нито е искал или допускал настъпването на това увреждане. Вярно е, че деецът е извършил съзнателно и целенасочено описаните телодвижения по хващане с дясната ръка китката на лявата ръка на пострадалия и извиване на същата зад гърба му и хващане с лявата ръка на лявата ръка на пострадалия в областта на лакътя, но намерението му е било единствено да възпре евентуални действия на пострадалия спрямо св. К. Ц. в рамките на възникналата между тях разпавия, без да е желал или допускал неговото увреждане. Но в конкретната ситуация предвид социалния си и професионален опит деецът е бил длъжен и е могъл да предвиди последицата от своите действия – увреждането на ръката на пострадалия. Това негово отношение към настъпването на вредоносния резултат обосновава наличието на вина във формата на непредпазливост, поради което правилната квалификация на деянието му следва да е по чл. 133

от НК, а не по чл. 129 ал.2 вр. ал.1 от НК, както неправилно се приели съдилищата от редовните инстанции, квалифицирайки деянието на осъдения като умишлено причиняване на средна телесна повреда

Поради това инкриминираната в обвинителния акт дейтелност на осъдения Й. Г. следва да бъде преквалифицирана по по-леко наказуемия състав на причиняване на средна телесна повреда, а именно по чл. 133 от НК – за причиняване на средна телесна повреда по непредпазливост /във формата на небрежност/. А това, от своя страна, налага преквалификация на деянието от престъпление по чл. 129 ал.2 вр. ал.1 от НК в такова по чл.133 от НК. Но доколкото по отношение на последното, предвид санкционната му част и съобразно разпоредбата на чл.81, ал.3 вр. чл.80 ал.1, т.5 от НК, още преди въззивното разглеждане на делото е била изтекла абсолютната погасителна давност от 4 години и 6 месеца, то осъденият Й. Н. Г. не следва да бъде наказан. В тази връзка следва да бъде отбелязано, че съобразно правилата на производството за възобновяване и правомощията на настоящия съд в същото е напълно допустимо и законосъобразно след преквалификацията на деянието в по-леко наказуемо престъпление да бъде приложена давността за същото ако тя междувременно е изтекла /в този смисъл са решение № 208 от 01.07.2015 г. по Н.Д. № 461/2015 г., II Н.О. на ВКС, решение № 318 от 31.05.2010 г. по Н.Д. № 252/2010 г., III Н.О. на ВКС, решение № 153 от 29.06.2011 г. по Н.Д. № 687/2010 Г., I Н.О. на ВКС, решение № 45 от 31.03.2011 г. по Н.Д. № 657/2010 г., I Н.О. на ВКС, решение № 266 от 28.05.2009 г. по Н.Д. № 225/2009 г., I Н.О. на ВКС/.

Предвид всичко гореизложено настоящата инстанция намира, че следва да упражни правомощията си по чл.425, ал.1, т.4 от НПК, като възобнови наказателното производство, извърши горната преквалификация и приложи давността, което безспорно е в полза на осъдения.

При този изход на производството по възобновяване е безпредметно обсъждането на възражението и претенцията, че деянието на осъдения следва да бъде преквалифицирано в такова по чл. 132, ал. 2 във вр. ал. 1, т. 2 НК. Това се обуславя от факта, че последното все пак е умишлено, при което безспорно по-благоприятна за осъдения се явява квалификацията по чл. 133 от НК, която е за непредпазливо деяние. Също с оглед изхода на делото безпредметно е и обсъждането на оплакването за явна несправедливост на

наложеното наказание, доколкото ненаказването на дееца поради изтекла давност без съмнение винаги е по-благоприятно от всяко едно намаляване на наказанието.

По тези съображения Апелативен съд-София

РЕШИ:

ВЪЗОБНОВЯВА наказателното производство по ВНОХД № 142/2023 г. по описа на Окръжен съд-Враца.

ИЗМЕНЯ въззивно решение № 129 от 26.06.2023 г., постановено от Окръжен съд-Враца по горното дело /ВНОХД № 142/2023 г./, като **ПРЕКВАЛИФИЦИРА** извършеното от Й. Н. Г. с ЕГН ***** деяние от престъпление по чл.129 ал. 2 вр. ал.1 от НК в такова по чл.133 от НК, за което не го наказва поради изтекла давност на основание чл.81, ал.3 вр. чл.80, ал.1, т.5 от НК.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането за възобновяване в останалата му част.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____